

*Πανεπιστήμιο
Νεάπολις Πάφος
ΠΜΣ Νεότερη και
Σύγχρονη Ιστορία*

Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία –DHIST606
Δρ. Κωνσταντίνος Δουκάκης

Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία

Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση, 1951-1981. Το Ημερολόγιο μιας Κοινής Πορείας.

Δρ. Κωνσταντίνος Δουκάκης

Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση, 1951-1981.

Το Ημερολόγιο μιας Κοινής Πορείας.

1. Ιστορική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η πορεία της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1. Ιστορική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Οι Ιδρυτικές Συνθήκες και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους.
2. Τα στάδια διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Οι Ιδρυτικές Συνθήκες και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους.

- ✧ **1950(9/5)**: Το 1950, σε μια ομιλία εμπνευσμένη από τον Jean Monnet, ο Γάλλος υπουργός εξωτερικών Robert Schuman πρότεινε τη συνένωση των βιομηχανιών άνθρακα και χάλυβα της Δυτικής Ευρώπης.
 - ✧ Επειδή η ημερομηνία αυτή έχει ανακηρυχθεί ως ημερομηνία γέννησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η 9η Μαΐου γιορτάζεται κάθε χρόνο ως η «Ημέρα της Ευρώπης».
- ✧ **1950(3/6)**: Το Βέλγιο, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και η Γερμανία προσυπογράφουν τη Διακήρυξη Schuman.
- ✧ **1951(18/4)**: Οι Έξι (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες) υπογράφουν τη Συνθήκη των Παρισίων για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (**EKAX**).

- ✳ **1952(23/7):** Η Συνθήκη ΕΚΑΧ τίθεται σε ισχύ. Ο Jean Monnet ορίζεται Πρόεδρος της Ανώτατης Αρχής και ο Paul-Henri Spaak της Κοινής Συνέλευσης.
- ✳ Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης η Κοινότητα έχει ως αποστολή να συμβάλει «στην ανάπτυξη της οικονομίας και της απασχολήσεως».
- ✳ Η κοινότητα προικίστηκε με δική της νομική προσωπικότητα και δικά της υπερεθνικά όργανα.
- ✳ **1955(1-2/6):** Σε συνεδρίασή τους στη Μεσίνα, οι υπουργοί εξωτερικών των έξι χωρών αποφασίζουν να επεκταθεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας.
- ✳ **1956(6/5):** Ο Paul-Henri Spaak, υπουργός Εξωτερικών του Βελγίου, υποβάλλει στους συναδέλφους του στην ΕΚΑΧ έκθεση για το σχέδιο Συνθηκών της Κοινότητας στην οποία προβλέπεται η ίδρυση της **ΕΟΚ** και της **Ευρατόμ**.

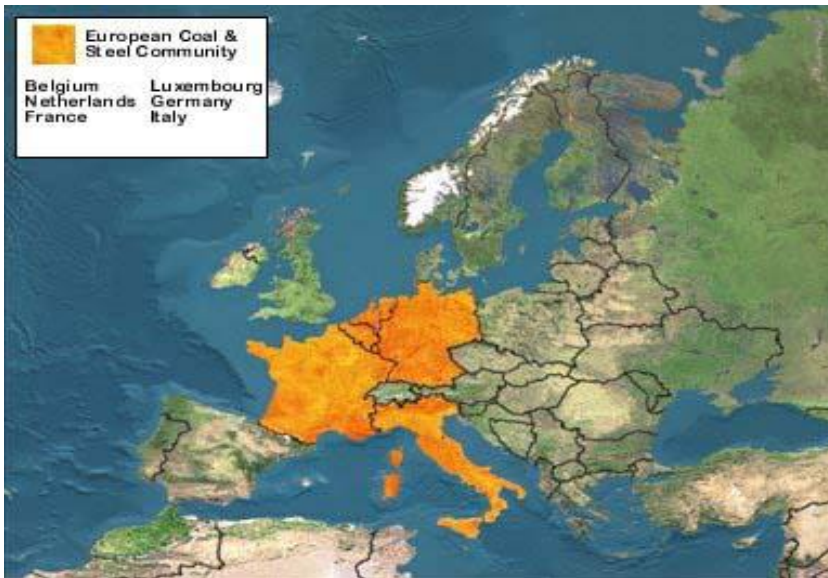

✳ **1957(25/3):** Στη Ρώμη, τα έξι ιδρυτικά κράτη υπογράφουν τις Συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ). Οι συνθήκες αυτές τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1958.

✳ **ΕΟΚ & ΕΚΑΕ:**

- ✳ Η Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας απέβλεπε στην δημιουργία:
 - ✳ μιας κοινής αγοράς πυρηνικών υλικών και εφοδίων,
 - ✳ στην κατάρτιση μιας κοινής πυρηνικής νομοθεσίας,
 - ✳ στην εγκατάσταση ενός κοινού συστήματος εφοδιασμού σε πρώτες ύλες
 - ✳ και τέλος στην δημιουργία ενός συστήματος ελέγχου για την ειρηνική χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας και την διασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων.

✧ Η Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας απέβλεπε στην δημιουργία μιας κοινής αγοράς μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της συνθήκης της Ρώμης, **στόχος της κοινότητας είναι η επίτευξη ομαλής οικονομικής ανάπτυξης με ταυτόχρονη ανάπτυξη της ευημερίας και των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων των χωρών μελών.**

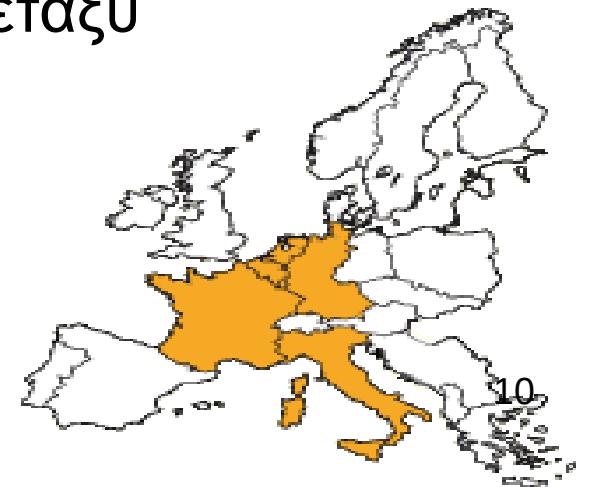

* Τροποποιήσεις που επήλθαν στην Συνθήκη Ε.Ο.Κ.

- * **1965(8/4): Συνθήκη των Βρυξελλών**, γνωστή και ως **συνθήκη Συγχωνεύσεως**: Η συνθήκη αυτή αντικαθιστά τα τρία Συμβούλια Υπουργών (ΕΟΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ), αφενός και τις δυο Επιτροπές (ΕΟΚ, Ευρατόμ) και την Ανώτατη Αρχή αφετέρου, με ενιαίο Συμβούλιο και ενιαία Επιτροπή.
- * **1986(17/2): Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη**, Η Ε.Ε.Π. θέτει ως όριο το 1992 ως χρονικό όριο για την εγκαθίδρυση της **εσωτερικής αγοράς**. Επίσης διευρύνει τις περιπτώσεις ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο και ενισχύει το ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- * **1992(7/2): Συνθήκη του Maastricht**. Η Συνθήκη του Maastricht αφορά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αποτελείται από τρεις πυλώνες:
 - τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες,
 - την κοινή εξωτερική πολιτική
 - και την πολιτική ασφαλείας και την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.
- Επίσης θεσπίζει την οικονομική και νομισματική ένωση.

1.2 Τα Στάδια διεύρυνσης της Ε. Έ,

- 18 Απριλίου 1951: Βασιζόμενες στο σχέδιο Schuman, έξι χώρες υπογράφουν μια συνθήκη για να ενοποιήσουν τις βαριές βιομηχανίες τους. Οι έξι αυτές χώρες είναι: το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο.
- 25 Μαρτίου 1957: Χάρη στην επιτυχία της Συνθήκης Ε.Κ.Α.Χ., οι έξι χώρες επεκτείνουν τη συνεργασία τους και σε άλλους οικονομικούς τομείς. Υπογράφουν τη Συνθήκη της Ρώμης ιδρύοντας την ΕΟΚ. Πρόσωπα, εμπορεύματα και υπηρεσίες θα μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα μεταξύ των κρατών μελών.

- 1η Ιανουαρίου 1973: Οι Έξι γίνονται επισήμως Εννέα, όταν η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο γίνονται πλήρη μέλη της ΕΕ, (1ο στάδιο).
- Το χρονικό της εισδοχής της Αγγλίας στις Κοινότητες:
 - Η αίτηση συμμετοχής της Μ. Βρετανίας στις Κοινότητες είχε υποβληθεί τον Ιούλιο του 1961. Ωστόσο, η αίτηση συμμετοχής δεν έτυχε την ίδια αντιμετώπιση από όλα τα κράτη-μέλη.
 - Η Γερμανία είχε ενδιασμούς για την είσοδο της Αγγλίας, το ίδιο και η Γαλλία όπου ο πρόεδρος της χώρας Στρατηγός de Gaulle αντέδρασε έντονα στην βρετανική υποψηφιότητα.
 - Αντίθετα το Βέλγιο και η Ολλανδία έβλεπαν θετικά την συμμετοχή της Αγγλίας στις Κοινότητες.
 - Η Μ. Βρετανία υπόβαλλε νέα αίτηση το Μάιο του 1967. Και η δεύτερη αυτή αίτηση προσέκρουσε στο veto του de Gaulle.

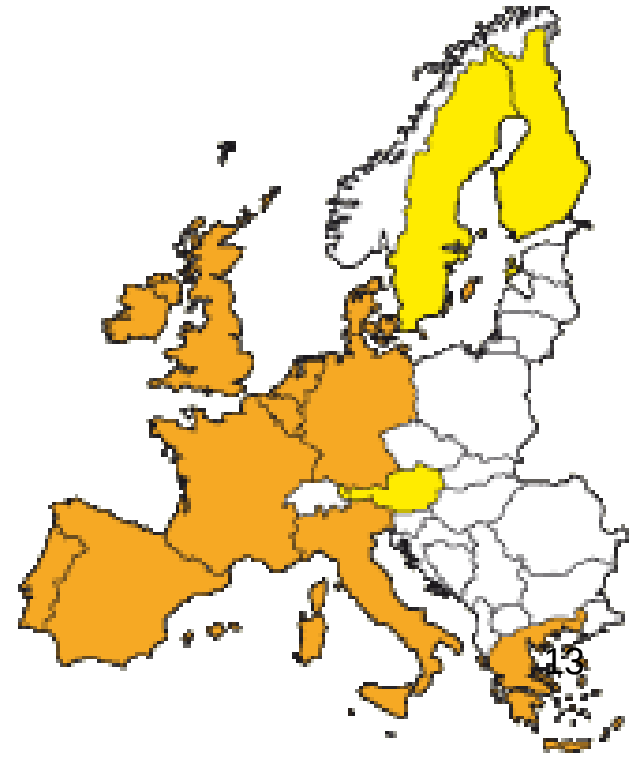
- 1 Ιανουαρίου 1981: Ο αριθμός των μελών της ΕΕ γίνεται διψήφιος όταν η Ελλάδα προσχωρεί ως δέκατο μέλος,. Η χώρα ικανοποιούσε τις πολιτειακές προϋποθέσεις μετά την ανατροπή του στρατιωτικού καθεστώτος και την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974 (2ο στάδιο).

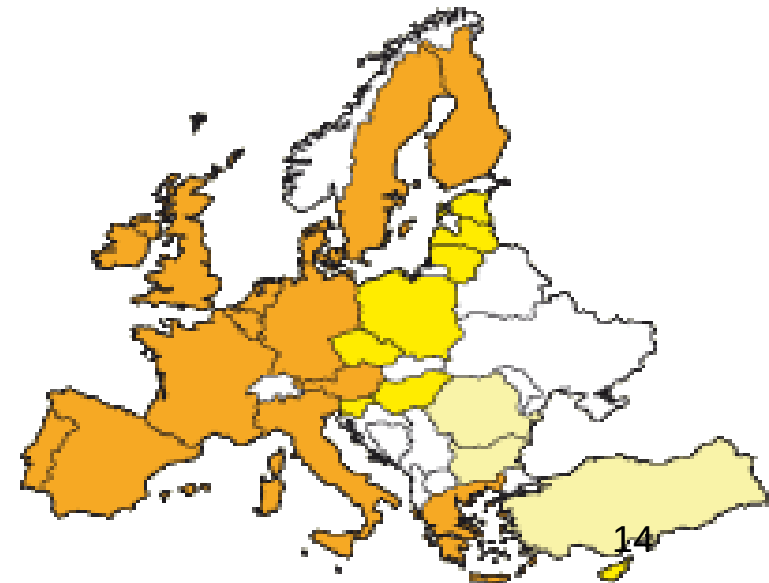
- 1 Ιανουαρίου 1986: Ύστερα από συμφωνία που υπογράφεται το 1985, η Ισπανία και η Πορτογαλία προσχωρούν στην ΕΕ, αυξάνοντας τον αριθμό των μελών σε δώδεκα, (3ο στάδιο).

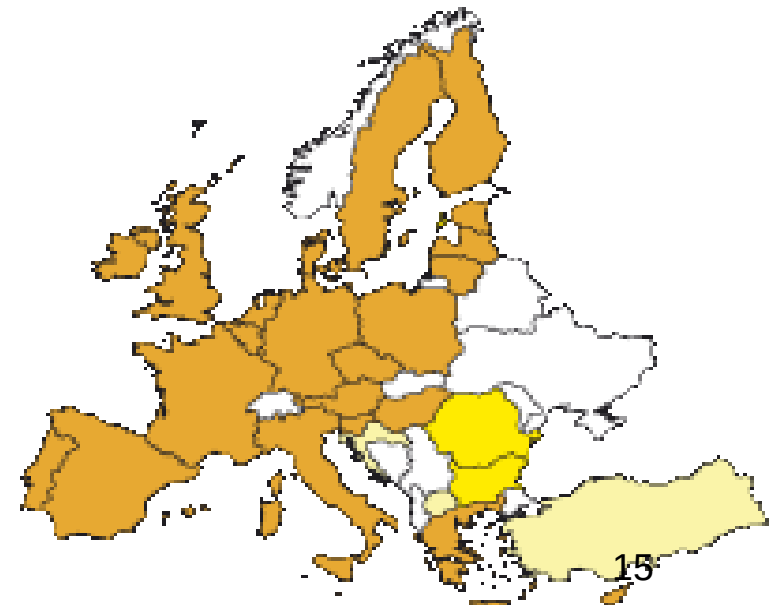
- 1 Ιανουαρίου 1995: Η Αυστρία, η Φινλανδία και η Σουηδία προσχωρούν στην ΕΕ. Τα κράτη μέλη είναι πλέον 15 και περιλαμβάνουν όλα σχεδόν τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης. Τον Οκτώβριο 1990, με την επανένωση της Γερμανίας, η πρώην Ανατολική Γερμανία γίνεται τμήμα της ΕΕ , (4ο στάδιο).

- 1 Μαΐου 2004:Οκτώ χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης —η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Σλοβενία και η Τσεχική Δημοκρατία— προσχωρούν στην ΕΕ. Αυτό είναι το τέλος της διχοτόμησης της Ευρώπης που είχε αποφασιστεί από τις μεγάλες δυνάμεις πριν από 60 χρόνια στη Γιάлта. Προσχωρούν επίσης η Κύπρος και η Μάλτα,(5ο στάδιο).

- 1 Ιανουαρίου 2007: Δύο ακόμη χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, η Βουλγαρία και η Ρουμανία, προσχωρούν στην ΕΕ, ανεβάζοντας έτσι τον συνολικό αριθμό των κρατών μελών σε 27. Η Κροατία, προσχωρεί στην Ένωση το 2013.
- Υποψήφιες χώρες: Αλβανία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και Τουρκία.

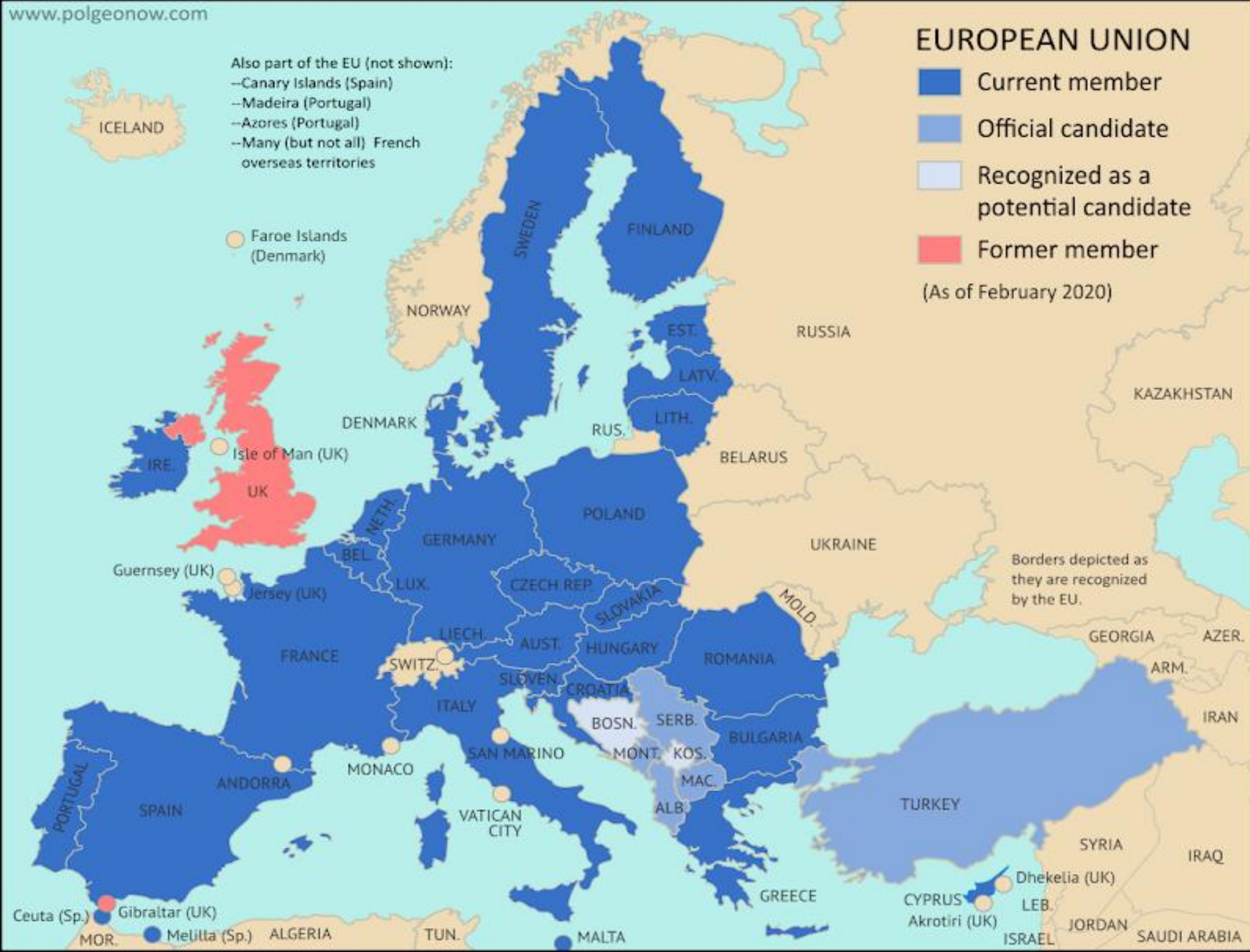

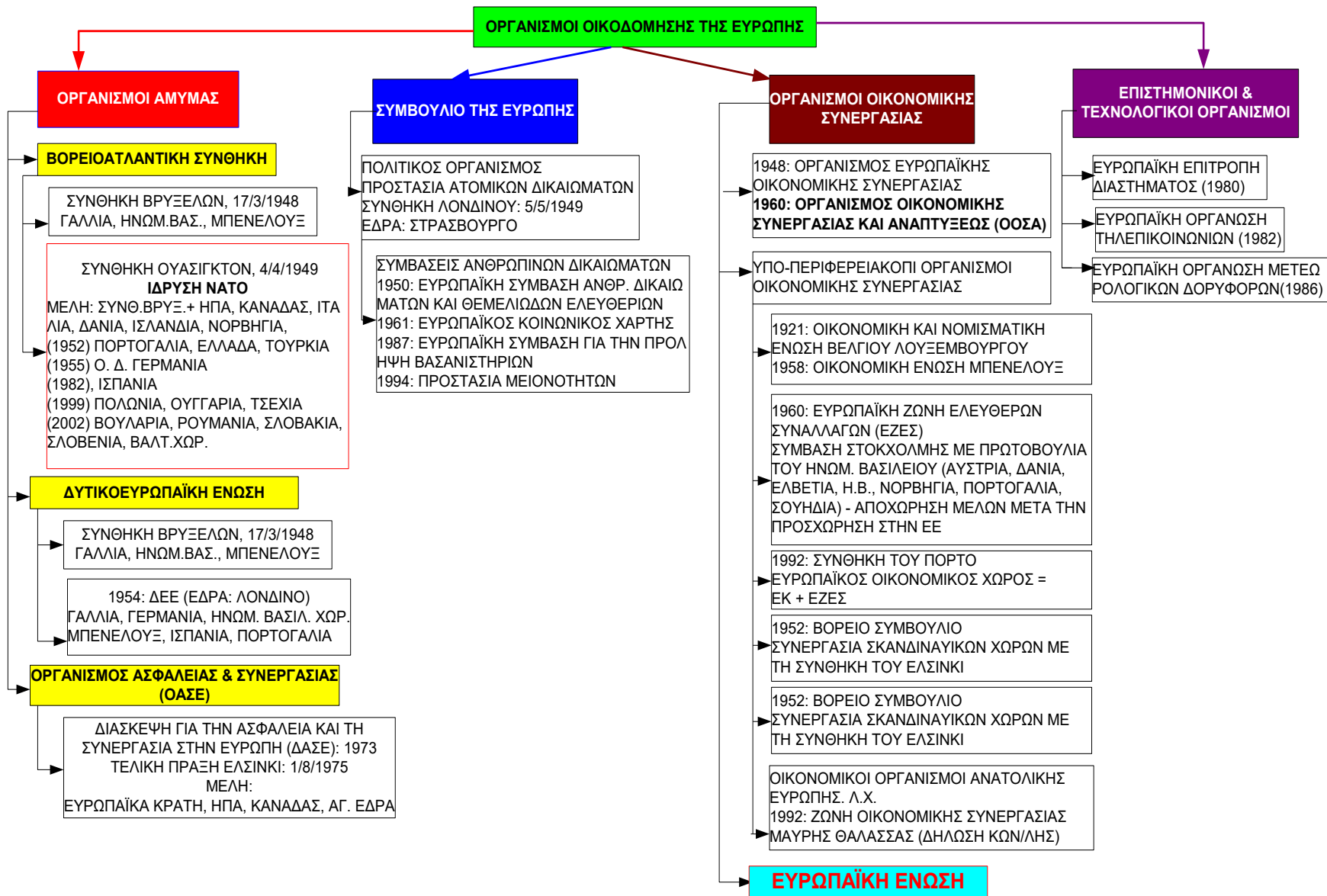
- Canary Islands (Spain)
- Madeira (Portugal)
- Azores (Portugal)
- Many (but not all) French overseas territories

○ Faroe Islands (Denmark)

- Current member
- Official candidate
- Recognized as a potential candidate
- Former member

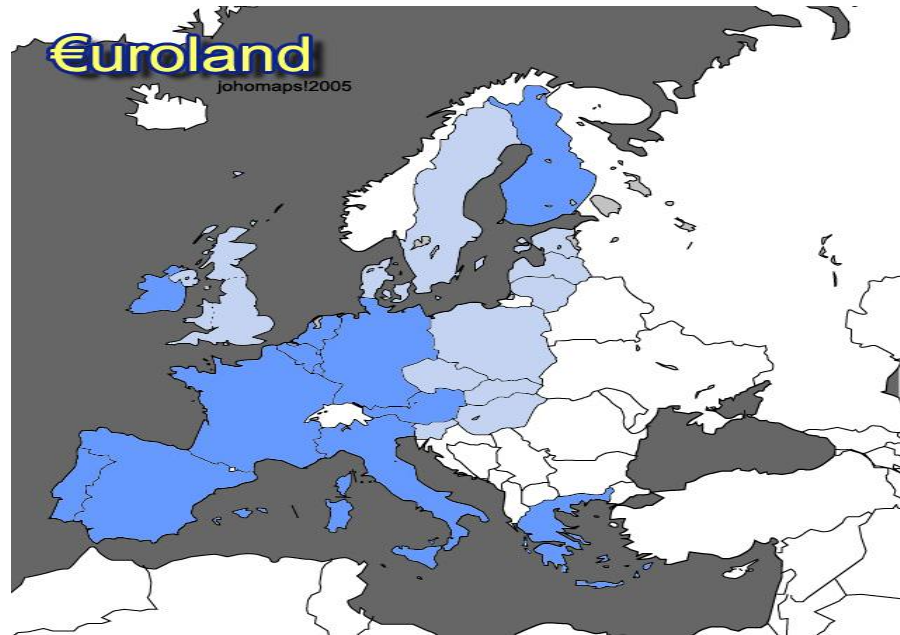
(As of February 2020)

Η ώθηση προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

- Η εγκαθίδρυση της Ενιαίας Εσωτερικής Αγοράς και η πλήρης κινητικότητα των παραγωγικών συντελεστών επέδρασε έμμεσα στην δημιουργία Νομισματικής Ένωσης μεταξύ των κρατών μελών. Αυτό έγινε γιατί προέκυψε η ανάγκη κεντρικής ρύθμισης της προσφοράς χρήματος και ελέγχου των νομισματικών συνηθειών.

Ιστορική υλοποίησης ΟΝΕ

- Στη διάσκεψη κορυφής της Χάγης του Δεκεμβρίου 1969, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων ορίζουν ένα νέο στόχο της ευρωπαϊκής οικοδόμησης: την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).
- Μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Pierre Werner, πρωθυπουργού του Λουξεμβούργου, επιφορτίζεται έτσι με τη σύνταξη έκθεσης για τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος πριν από το 1980.
- Η ομάδα Werner υποβάλλει την τελική της έκθεση τον Οκτώβριο του 1970.
- Στην έκθεση προβλέπεται η καθιέρωση Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης σε δέκα έτη, σύμφωνα με ένα σχέδιο πολλών σταδίων.
- Τελικός στόχος είναι η πλήρης ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, η απόλυτη μετατρεψιμότητα των νομισμάτων των κρατών μελών και ο αμετάκλητος καθορισμός των ισοτιμιών.

Κριτήρια Σύγκλισης

- Η ΕΚΤ ορίζει ότι η μετάβαση και η ολοκλήρωση της τρίτης φάσης της ΟΝΕ εξαρτάται από την εκπλήρωση προδιαγεγραμμένων νομικών κριτηρίων σύγκλισης και από την ελεύθερη βούληση των χωρών. Τα κριτήρια είναι τα ακόλουθα:
 - **Πληθωρισμός:** το μέσο ποσοστό του πληθωρισμού θα πρέπει να είναι ίση ή μικρότερη του 1.5% του μέσου όρου της τιμής των τριών Κρατών Μελών που έχουν την καλύτερη συμπεριφορά σε θέματα σταθερότητας τιμών.
 - **Τύποι επιτοκίων:** Τα ονομαστικά μακροπρόθεσμα επιτόκια δεν πρέπει να υπερβαίνουν κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 2% εκείνα των τριών κρατών μελών, με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών.
 - **Δημόσιο έλλειμμα:** Το δημόσιο έλλειμμα δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ).

- **Δημόσιο χρέος:** οι χώρες που στοχεύουν την ένταξή τους θα πρέπει να προσαρμόσουν τις δημόσιες οφειλές ώστε να μην υπερβαίνουν το 60% του ΑΕΠ τους. Σε περίπτωση που δεν συμβαίνει αυτό, εξαιρέσεις μπορούν να γίνουν για χώρες οι οποίες έχουν μειώσει το χρέος τους και επιτυγχάνουν έναν ρυθμό ο οποίος θα τους φέρει κοντά στο καθορισμένο ποσοστό.
- **Ισοτιμίες:** Τα διάφορα νομίσματα των χωρών που υιοθετούν το Ευρώ θα πρέπει κατά τη διάρκεια μίας ελάχιστης περιόδου 2 χρόνων πριν από την εξέταση τους να παραμείνουν μέσα στα πλαίσια των περιθωρίων αυξομείωσης του ΕΝΣ.

ΣΤΑΔΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ		ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ				
		ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΑΣΜΩΝ & ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ	ΚΟΙΝΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ	ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΜΠΟΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ Π.Σ.	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	ΠΛΗΡΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΥΠΟΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΖΩΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	Χ	-	-	-	-
	ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ	Χ	Χ	-	-	-
	ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ	Χ	Χ	Χ	-	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	Χ	Χ	Χ	Χ	-
	ΠΛΗΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	Χ	Χ	Χ	Χ	Χ

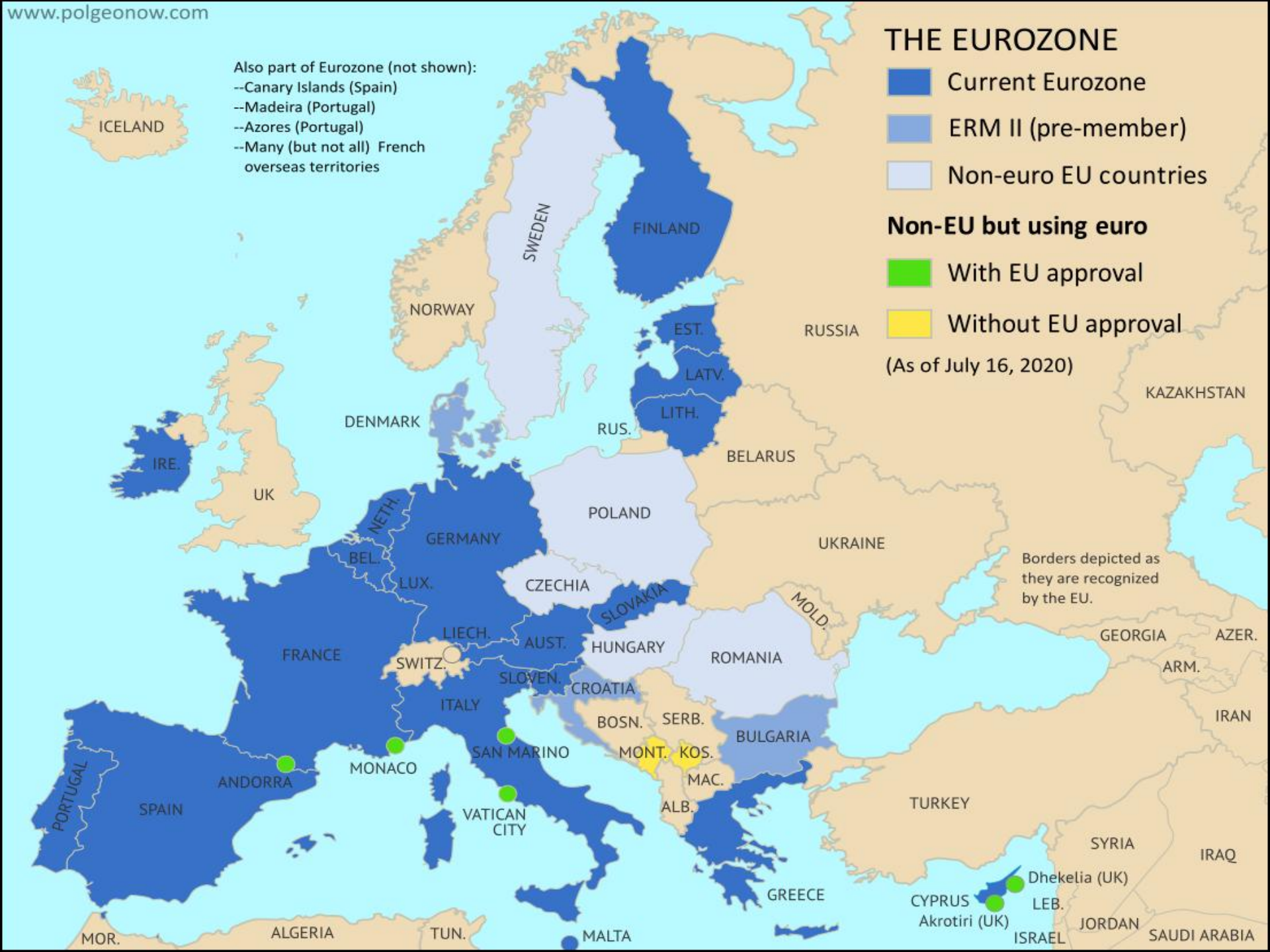
- Canary Islands (Spain)
- Madeira (Portugal)
- Azores (Portugal)
- Many (but not all) French overseas territories

- Current Eurozone
- ERM II (pre-member)
- Non-euro EU countries

 With EU approval
 Without EU approval

(As of July 16, 2020)

Borders depicted as they are recognized by the EU.

2. Η πορεία της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 1) Οι συνθήκες της εποχής, τα κίνητρα και η συμφωνία σύνδεσης των Αθηνών.
- 2) Αναστολές και ευρωσκεπτικισμός.
- 3) Η ένταξη της Ελλάδας στην Κοινότητα.

2.1 Οι συνθήκες της εποχής, τα κίνητρα και η συμφωνία σύνδεσης των Αθηνών.

- Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Ελλάδας προϋπήρχε της διασύνδεσης της πορείας της χώρας με τις προσπάθειες ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας / Ένωσης.
- Έλαβε, ωστόσο, συγκεκριμένη διάσταση με την υποβολή της αίτησης για σύνδεση με τη νεοπαγή Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), τον Ιούνιο του 1959, αίτηση που οδήγησε στην υπογραφή της Συμφωνίας Σύνδεσης Ελλάδας – ΕΟΚ, τον Ιούνιο του 1961.
 - Αφενός η ελληνική κυβέρνηση επιδίωκε να απαγκιστρωθεί από την έντονα φιλοατλαντική επιρροή, αφετέρου η κοινότητα επιδίωκε άνοιγμα της στον χώρο της Μεσογείου με απώτερο στόχο να δημιουργήσει προμαχώνες έναντι του "υποτιθέμενο" σοβιετικού κινδύνου.
- Η Συμφωνία αυτή που ουσιαστικά αποτελούσε το πρώτο βήμα στην πορεία της Ελλάδας για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, «πάγωσε» με την εγκαθίδρυση της στρατιωτικής δικτατορίας στην Ελλάδα (Απρίλιος 1967) και επανενεργοποιήθηκε μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας (Ιούλιος 1974).

- Οι λόγοι για τους οποίους η Ελλάδα επέλεξε την πλήρη ένταξη στην Κοινότητα μπορούν να συνοψισθούν στους εξής:
 - Θεώρησε την Κοινότητα ως το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα μπορούσε να σταθεροποιήσει το δημοκρατικό πολιτικό της σύστημα και θεσμούς.
 - Επεδίωκε την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της θέσης της στο περιφερειακό και διεθνές σύστημα καθώς και της «διαπραγματευτικής της δύναμης», ιδιαίτερα σε σχέση με την Τουρκία η οποία εμφανιζόταν ως η μείζων απειλή για την Ελλάδα μετά την εισβολή και κατάληψη μέρους της Κύπρου (Ιούλιος 1974). Στα πλαίσια αυτά, η Ελλάδα επεδίωκε επίσης τη χαλάρωση της έντονης εξάρτησης που είχε αναπτύξει μεταπολεμικά από τις Ηνωμένες Πολιτείες (ΗΠΑ).
 - Θεώρησε την ένταξη στην Κοινότητα ως ισχυρό παράγοντα που θα συνέβαλε στην ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.
 - Επιθυμούσε ως ευρωπαϊκή χώρα, να είναι «παρούσα» και να επηρεάσει τις διεργασίες για την ευρωπαϊκή ενοποίηση και το πρότυπο της Ευρώπης, στο οποίο η διαδικασία αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει.

2.2 Αναστολές και ευσυνεπτικισμός.

- Η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. αποτέλεσε ένα από τα κεντρικά θέματα της πολιτικής αντιπαράθεσης αμέσως μετά την πτώση της χούντας και την αποκατάσταση της δημοκρατίας.
- Ο πολιτικός λόγος των κομμάτων ποίκιλε.
 - Υπήρξαν κόμματα τα οποία στήριξαν θερμά την προσπάθεια ένταξης της Ελλάδας έχοντας ως βασικό επιχείρημα την πολιτική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη που θα εξασφαλιζόταν στους κόλπους της Ε.Ο.Κ.
 - Παράλληλα υπήρξαν και "φωνές" που εναντιωνόταν στην "ΕΟΚ των μονοπωλίων και των εξαρτήσεων".
 - Τέλος, υπήρξαν και πολιτικές δυνάμεις οι οποίες αρνήθηκαν πολωτική και δογματική αντιπαράθεση και πρωταγωνιστούσαν σε προσπάθειες για την πραγματοποίηση ουσιαστικού διαλόγου.

2.3 Η ένταξη της Ελλάδας στην Κοινότητα.

- Ο στόχος της ελληνικής κυβέρνησης και ειδικότερα του τότε πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή ήταν η επιδίωξη της ενσωμάτωσης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως πλήρες μέλος.
- Πράγματι, η αίτηση για πλήρη ένταξη υποβλήθηκε στις 12 Ιουνίου 1975, με επιστολή που ο Κ. Καραμανλής απηύθυνε στον τότε πρόεδρο του Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Υπουργό Εξωτερικών της Ιρλανδίας G. Fitzgerald.
- Η πρώτη αντίδραση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην Ελληνική αίτηση εκδηλώθηκε αρχικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission) η οποία σύμφωνα με το (τότε) άρθρο 237 της Συνθήκης της Ρώμης, έπρεπε να διατυπώσει «γνώμη» πάνω στην αίτηση χώρας για ένταξη στην Κοινότητα.
- Η Επιτροπή δημοσίευσε τη «γνώμη» της στις 28 Ιανουαρίου 1976.

- Προς μεγάλη έκπληξη, ενώ τόνισε ότι πρέπει να δοθεί «σαφώς θετική απάντηση» στο αίτημα της Ελλάδας για ένταξη, **πρότεινε θέσπιση προενταξιακής μεταβατικής περιόδου** πριν από την πλήρη θεσμική ενσωμάτωση της χώρας προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι αναγκαίες οικονομικές μεταρρυθμίσεις.
- Με παρέμβαση του πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή προς τις κυβερνήσεις των εννέα χωρών – **μελών και ιδιαίτερα τη Γαλλία και Γερμανία**, η πρόταση αυτή της Επιτροπής απορρίφθηκε.
- Έτσι, **τον Ιούλιο 1976** άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη, οι οποίες **ολοκληρώθηκαν το Μάιο 1979 με την υπογραφή της Πράξης Προσχώρησης στην Αθήνα** (στο Ζάππειο Μέγαρο).
- Το Ελληνικό Κοινοβούλιο κύρωσε την Πράξη Προσχώρησης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα στις **28 Ιουνίου 1979**.

2.3 Η ένταξη της Ελλάδας στην Κοινότητα.

• Περίοδο 1981-1985

- Η πρώτη περίοδος χαρακτηρίζεται από έντονη αμφισβήτηση ορισμένων σοβαρών πτυχών της ευρωπαϊκής ενοποίησης.
- Παράλληλα, επιδιώχθηκε η αναθεώρηση της θέσης της χώρας στην Κοινότητα με τη διαμόρφωση ενός «ειδικού καθεστώτος» σχέσεων και ρυθμίσεων.
 - Για το σκοπό αυτό, η Ελλάδα υπέβαλε, το Μάρτιο του 1982, Υπόμνημα με το οποίο ζήτησε πρόσθετες αποκλίσεις από την εφαρμογή ορισμένων κοινοτικών πολιτικών καθώς και πρόσθετη οικονομική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας.
 - Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνώρισε ως βάσιμο μόνο το δεύτερο αίτημα το οποίο ουσιαστικά ικανοποιήθηκε με την έγκριση, το 1985, των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων (ΜΟΠ).
 - Η σημασία των ΜΟΠ όμως ήταν πολύ μεγαλύτερη των πρόσθετων πόρων που εγκρίθηκαν τότε για την Ελλάδα γιατί εγκαινίασαν την προσπάθεια για την ανάπτυξη διαρθρωτικής πολιτικής από πλευράς Ε.Ε., η οποία αποκρυσταλλώθηκε το 1988 στη νέα διαρθρωτική πολιτική, το πρώτο «πακέτο Delors».